

ЕПІТЕТ ЯК ФОРМОТВОРЧИЙ ЕЛЕМЕНТ ІДЮСТИЛЮ ТЕОКРИТА

*Івашків-Ващук Орислава Василівна,
асп.*

Львівський національний університет імені Івана Франка

У статті розглянуто сенсорні епітети, що класифікуються на зорові, звукові, смакові, одоративні й тактильні. В ході дослідження відзначено значну роль епітетних структур у творенні індивідуального стилю Теоокріта та виділено низку оригінальних складних епітетів, які додають ідиліям Теоокріта високої художньої цінності.

Ключові слова: епітет, епітетна структура, ідилія, Теоокріт, прикметник

У сучасній філологічній науці проводиться чимало спеціальних досліджень, предметом яких є вивчення природи епітета. Це явище можна розглядати за кількома напрямками: лінгвістичним, стилістичним та літературознавчим. **Мета** нашого дослідження полягає у виділенні епітетів в художніх творах Теоокріта та виявленні їхньої ролі у формуванні індивідуального стилю автора.

Навіть попри велику кількість сучасних наукових досліджень ще досі важко розмежувати поняття "означення" та "епітет". Звичайно, епітет – це, перш за все, троп, тобто вид стилістичної фігури. Однак, на нашу думку, епітетом у поезії варто визнати прикметник не тільки вжитий у переносному значенні, але й такий, що є будь-яким "атрибутом, що має емотивно-експресивну зарядженість, оцінність та образність" [Селіванова 2006, 145]. Такий же підхід до розуміння терміна "епітет" знаходимо у "Словнику епітетів української мови". Там, зокрема, зазначено, що "у широкому розумінні епітет – це будь-яке означення, що вживається для вирізнення предмета думки, для називання ознаки – чи-то постійної, узвичаєної, що часто повторюється і відома мовцям, чи-то особливої, оригінальної, яку помітив тільки автор, яка пов'язана з конкретним текстом, з індивідуальним авторським стилем" [Словник епітетів української мови 1998, 3].

Крім того, на відміну від звичайного логічного означення, яке виділяє даний предмет з багатьох, епітет або виділяє в предметі одну з його якостей, або – як метафоричний епітет – переносить на нього якості іншого предмета [Литературный энциклопедический словарь 1987, 513].

О. Волковинський зазначає, що за традиційно вживаним терміном "епітет" слід вбачати епітетну структуру. Її, на думку автора, варто розглядати як своєрідну мікросистему, в якій архітектонічно та семантично поєднуються означення (якість) та означуване (поняття) [Волковинський 2013, 272–273]. Лише в рамках відповідного контексту можна визначити особливу естетичну цінність ознаки, що перетворює її в епітет. Приклади епітетів високого рівня зафіксовані у поемах Гомера. Поетичній мові Гомера присвячено чи не найбільше наукових досліджень, наприклад роботи І. Шталь [Шталь 1981], Д. Гея [Geay 1947] та ін. Звісно, класичні філологи та літературознавці активно вивчали й епітети у Піндара [Румнієце 1987], Лонга [Макар 2007], Вергілія [Richardson 1943]. Натомість відповідні дослідження епітетів у Теоокріта нам не відомі, що свідчить про **актуальність** даної наукової розвідки та її наукову новизну.

Досліджуючи індивідуальний стиль Теокріта, ми дотримуватимемось думки про широке розуміння епітета, вважаючи ним будь-яке означення. Нашими головними завданнями є класифікація епітетів та виділення з епітетної системи творів Теокріта ряду доміантних, індивідуально-авторських та найбільш оригінальних епітетів.

У сучасній лінгвістичній науці є чимало класифікацій епітетів. Т. Онопрієнко пропонує поділяти епітети на узуально-асоціативні та okazіонально-асоціативні, оскільки будь-який епітет виникає на базі певної асоціації [Онопрієнко 2005, 89]. Дослідниця детальніше вивчає узуально-асоціативні епітети, серед яких виділяє два підкласи: постійні й описово-оцінкові епітети. Постійні епітети переважно належать фольклору або походять від нього. Професійна література натомість приходить до індивідуальних, унікальних епітетів. Саме в системі епітетів відображається стиль письменника, епохи, літературного жанру.

В основі нашого дослідження лежать підходи до вивчення епітетів, розроблені у працях І. Макар [Макар 2007] та Н. Гуйванюк [Гуйванюк 2005], де за співвідношенням аксіологічної ознаки та оцінної семантики виділяються наступні види епітетів: сенсорні, етичні, емоційні та естетичні. Т. Фадеєва подає схожу класифікацію тематичних груп епітетів, однак на основі дослідження лише складних епітетів. Вона виділяє три блоки епітетів – образотворчі, психологічні та раціонально-емоційні. Образотворчі епітети, в свою чергу, поділяються на зорові, звукові, хап-тичні (тактильні), одоративні та смакові [Фадеєва 2014].

В ідиліях Теокріта виявлено кількасот епітетів, однак у даній розвідці ми звернемо увагу лише на ті, що відіграють особливу роль у формуванні ідіостилю автора. Вони представлені здебільшого прикметниками і мають просту семантику, за винятком низки справді оригінальних і складних за структурою.

У даній статті **об'єктом** вивчення є особливості першої категорії епітетів – сенсорних, що базуються на відчуттях людини та сприймаються відповідними органами. Це одна з найбільш чисельних груп епітетів у Теокріта, що може бути зумовлено "прагненням автора донести до реципієнта максимально конкретизоване, яскраве і цілком суб'єктивне сприйняття об'єкта дійсності у всіх його сенсорно реалізованих проявах" [Фадеєва 2014, 125]. **Матеріалом** дослідження послужили тексти тридцяти ідилій Теокріта.

Найширшою є група **зорових епітетів**, адже сюди відносимо зовнішні ознаки, що сприймаються очима людини, це зокрема колір, форма і розмір означуваного об'єкта. Роль колоративних епітетів у формуванні індивідуального авторського стилю завжди була в центрі уваги дослідників [Шегедин 2007]. Кольорова гама у Теокрітових творах представлена тринадцятьма назвами кольорів та похідними від них. Найчастотнішою є назва λευκός – *білий*, який в ідиліях описує шерсть кіз (III: 34, VIII: 49), корів (IX: 10), лілії (XI: 56, XXIII: 30), сніг (XI: 48, XXIII: 31), молоко (I: 58, V: 53), мукú (XV: 16), віск (VIII: 19, 22), слонову кістку (XV: 123). Викликає зацікавлення випадок, коли епітет виступає у складі порівняння: τῶν δὲ τ' ὀδόντων / λευκότεραν αὐτῶν Παρίας ὑπέφαινε λίθοιο – а зуби мої білішим сяйвом сяли, ніж Пароський мармур (VI: 38). Епітет λευκός характеризує і зовнішність людини, зокрема юну красу Галатеї: Ὡ λευκὰ Γαλάτεια, ... / λευκότερα πακτᾶς ποτιδεῖν – І білосніжна Галатее, ... ти виглядаєш білішою за сир (XI: 19–20) та самозакохано-

го пастуха: λευκὸν τὸ μέτωπον ἐπ' ὄφρυσί λάμπε μελαίνας – білосніжне чоло сяє над чорними бровами (XX: 24). Біле волосся на скронях свідчить про старість описаної людини – λευκάς ἐν κροτάφοις τρίχας (XXX: 14). Метафоричне значення епітета *білий* бачимо у рядках про λευκὸν ἔαρ, що може трактуватись як "блискуча весна" (XVIII:27). Даний прикметник є основою для утворення двох складних прикметників: λευκόσφυρος – *білоногий*, що є постійним епітетом богині Геби (XVII: 32, пор. Hom. Od. XI: 603), а також λεύκιπλος – *який їде на білих конях* – характеристика богині ранкової зорі Еос (XIII: 11).

Другим за частотність фіксацій у тексті є епітет *χλωρός* (*зелений*), що сполучається переважно із флоролексемами, наприклад, трава (XI: 13, XXV: 231), "венерине" волосся (XIII: 41), дика маслина (XXV: 21), листя (VII: 9), листяний купол (XV: 119), зелень (XXVIII: 4, XXV: 158). Зелений колір є символом не тільки природи, але й людської молодості, свіжості: ποιεῖν τι δεῖ, ἄς γόνυ χλωρόν – роби, що потрібно, поки коліно свіже. Приклад такого ж метафоричного вживання тільки із дублетним прикметником *χλοερός* бачимо в останній буколичній ідилії: χλοεροῖσιν ἰαυόμενοι μελέεσσιν / ἀλλήλοισι ψιθύριζον – насолоджуючись своїми юними тілами, між собою перешіптувались (XXVII: 65–66). Третім значенням епітета *χλωρός* може бути значення з негативною конотацією – *блідий*, що в ідиліях сполучується із іменником τὸ δέος "страх" (XXV: 220). Очевидно, Теокрит запозичив таку епітетну структуру у Гомера, адже в одній з його поем знаходимо аналогічний приклад (Hom. Od. XI: 633).

Антонімом до епітета *білий* є епітет *чорний* – μέλας, однак прикладів традиційних прямих опозицій у тексті виявлено дуже мало. Чорними Теокрит називав рідини, зокрема кров (II: 13, 55, XXII: 125) і воду (XIII: 49), рослини: плющ (XI: 46), фіалку (X: 28), а також частини тіла людини: руки (XX: 9) й брови (XX: 24). Викликає зацікавлення епітетна структура τὸ μέλαν ἴον – чорна фіалка, адже опозицією до неї служить складений іменник τὸ λευκόιον – матіола, що дослівно перекладається як *біла* фіалка. Також зафіксовано два складні художні означення, щоправда один із них виявлено в епіграмах, що не входять до матеріалу даного дослідження: μελανόχρως – *із чорною шерстю* (III: 35) і μελάμυλλος – *з чорними листками* (Ep. I: 3).

Частотним є й кольоратив *γλαυκός* – *сяючий блакитний*, що є традиційним епітетом спокійного моря (τὸ ἄλς – XVI: 61, ἡ θάλασσα – XI: 43). Метафоричне значення цього прикметника перенеслося на ознаки божеств, що певним чином пов'язані із морем. Це зокрема богиня Амфітрита (XXI: 55), морські німфи Нереїди (VII: 59) та богиня ранкової зорі Еос, яка виїжджала на небо із морських просторів (XVI: 5). Окрім того, блакитні очі були незмінною ознакою богині Афіні (XXVIII: 1) і вважалися символом мудрості. В цьому сенсі найвдалішим є приклад із автопортрету пастуха, де з'являється прикметник-синонім *χαρόπος*: Ὀμματά μοι γλαυκάς χαρόπωτερα πολλὸν Αθάνας – Мої очі набагато більш блакитні, ніж блакитні очі Афіні (XX: 25). До речі, *χαρόπος* характеризує також міфічного героя Ганімеда (XII: 35) і, що цікаво, розгнівані та люті очі Немейського лева (XXV: 142, 225).

Відтінки червоного представлені кількома групами лексем. Перш за все, це синоніми зі значенням *пурпуровий* – πορφύρεος, що характеризує пояс (II: 122) і покривала (XV: 125) та φοινίκεος, що є означенням до овечої пряді (II: 2). Крім того, за допомо-

гою останнього прикметника утворюється складний епітет φοινικόλοφος – з червоним гребенем (XXII: 72). Рудий або ж якщо дивитись етимологічно, то фактично *вогненно-червоний* колір представляють дублетні лексеми πυρρός / πυρσός, що описують перший волосяний покрив на обличчі юнаків (VI: 2, XV: 130). Таке ж значення (*рудоволосий*) має похідний складний прикметник πυρρότριχος (VIII: 3). Рудими характеризувались і тварини – лев (XXV: 244), кінь (XV: 53) і окремо вжита зменшено-пестлива форма πυρρίχος для бика (IV: 20). Найслабшим відтінком червоного можна вважати *рожевий* колір – ῥόδεις, що етимологічно походить від слова τὸ ῥόδον – троянда. У своєму єдиному випадку вживання в рядках ідилії прикметник перекладається відіменниково: ἡ ῥόδοντα στέφανον – трояндовий вінок, або вінок із троянд (VII: 63). Так само як і в більшості попередніх кольоративів, тут також бачимо два похідних прикметники складної структури: ῥόδοπαχος – *із рожевими пальцями*, що виступає як означення богині Еос (II: 148) та міфічного героя Адоніса (XV: 128) і ῥοδόχρως – *з рожевою шкірою*, що є характеристикою спартанської цариці Єлени (XVIII: 31). Окремої уваги потребує іменник τὸ ῥοδόμαλον, що виконує функції художнього означення, адже трактується як "рожеві, наче яблука, щоки" (XXIII: 7).

Колір волосся та бороди героїв ідилії описувався також як *русявий* – ξανθός (Гілас – XIII: 36, Діона – VII: 116, Перімеда – II: 16). В одному випадку зафіксована порівняльна конструкція: ξανθοτέρα μὲν ἐλιγύρσοιο γενειάς – борода, більш русява, ніж безсмертник (II: 78). Складний прикметник утворений від основи ξανθός – ξανθόθριξ (*русявоволосий*), що описує молодого Менелая (XVIII: 1).

Поодинокими є назви інших кольорів: πολός – *сірий*, що описує вовка (XI: 24) та старого сивого чоловіка (I: 43); ὤχρος – *блідо-жовтий*, що характеризує нездоровий колір шкіри (XIV: 5); ξουθός – *золотисто-бурий* як забарвлення тіла бджіл (VII: 142), а також μελίχλωρος – *жовтий наче мед* (X: 26). Окремої згадки заслуговує ад'єктив χρύσεος – *золотий*, що метафорично характеризує чийсь перевагу і красу, зокрема Єлени (XVIII: 28), а також золотий вік людства (XII: 15), що є досить поширеним сюжетом у античних авторів (Лукіан, Горацій, Овідій).

Крім назв, що позначають конкретну кольірну ознаку, у творах Теокріта є назви, що характеризують забарвлення предмета, не вказуючи на конкретний характер кольору. Знаходимо також дослідження про відтінки кольорів на основі творів Овідія [Шегедин 2010] та Горація [Содомора 1979]. До цієї групи, наприклад, відносимо поодинокі і подекуди вже згадані значення χλωρός – *блідий* (XXV: 220), φιαρός/φιερός – *блискучий* (XI: 21), а також ποικίλος – *кольоровий* (V: 11, XV: 78) тощо.

Дуже близьким у палітрі до чорного є темно-синій або фактично темний відтінок – κῶανος. Таким епітетом у Теокріта характеризується трав'яниста рослина арум (XIII: 41), корабель (XVII: 49), тіло змії (XXIV: 14), морські скелі (XIII: 22). Похідним складним прикметником є лексема κῶανοφρυς – *темнобровий*, що описує лише жінок: кохана (IV: 59), Аргія (XVII: 53), німфа (III: 18).

Зовнішньою ознакою, яку сприймає людський зір, можна вважати і блиск, що йде від людини чи предмета. Це явище представлено у Теокріта прикметником λταρός – *блискучий, сяючий*, що в неживій природі описує вогонь (XXIII: 8) та море (XXII: 19). Якщо характеризувати людину цим епітетом, то слід зробити уточнення

значення, адже тоді *λπαρός* буде трактуватись як *блискучий від олії* (V: 91, II: 51). Не дивно, що і від цієї лексеми утворено складний прикметник – *λπαρόχροος*, що позначає блискуче тіло богині місяця Селени (II: 165) і коханого героїні другої ідилії Дельфіса (II: 102).

Розмір означуваних об'єктів, що також виражає зорову ознаку, позначається кількома ад'єктивами, природа яких детально вивчена у роботі М. Петришин [Петришин 2005]. Найчастотнішим є прикметник *μέγας* – *великий*, що 12 разів вжитий щодо істот і 18 разів – щодо речей та неживої природи. У першій підгрупі цей прикметник набуває особливої ідейно-естетичної ваги як важливий засіб розкриття концептуально навантаженого поняття величності, впливовості. Так, епітетна структура *μέγας ἀνήρ* (XXII: 85, 112) означає не просто "великий (за розміром) чоловік", але й "великий духом чоловік". Таке ж значення має цей епітет у поєднанні з іменами героїв або богів – *Αἴας* (XV: 38), *Ἀχιλλεύς* (XVI: 74), *Φαέθων* (XXV: 139). Метафоричне значення цей епітет набуває і в поєднанні з іншими словами, що є абстрактними поняттями, *μέγαν ἔργον* – велика справа (XVII: 13, XXII: 118), *μ. ὄλβον* – велике багатство (XXV: 111), *μ. ὄνειαρ* – велика мрія (XIII: 34), *μ. ὄφελος* – велика користь (XVII: 35), *μ. νεῖκος* – велика ненависть (XXII: 180), *μ. ὄρκον* – велика клятва (XXII: 132), *μ. χάρις* – велика приємність (XXVIII: 24), *Δίος μέγαν νόον* – великий розум Зевса (XXX: 31). Ад'єктив *μέγας* характеризує розмір і елементів неживої природи: гора (I: 124), ниви (XXIV: 106), виноградник (XXIV: 128), болото (XXV: 15), хвиля (XXII: 10), а також предметів побуту: сітка (I: 40), келих (V: 53), скриня (XV: 33), лопата (VII: 156) та інше.

Градуально вищим є прикметник *πελώριος* – *величезний*, що зафіксований лише у двох випадках, коли характеризує груди (XXII: 46) і бога підземного царства Аїда (XXV: 271). Цікаво, що антонімічний прикметник *μικρός*, що означає *малий* у творах Теокріта вживається для визначення не розміру, а віку людини.

У Теокріта розмір та форму означуваних об'єктів, їх протяжність по горизонталі або вертикалі визначають ще низка ад'єктивів: *εὐρύς* і *πλατύς* – *широкий*, *στεῖνός* – *вузький*, *ὑψηλός*, *αἰπύς*, *αἰπείνός*, *εὐμάκης* – *високий*, *μακρός* – *довгий*, *високий*, *βαθύς* – *глибокий*, *παχύς* – *товстий*, *βραχύς* – *короткий* й *λεπτός* – *тонкий*. Багато цих ад'єктивів, поєднуючись із абстрактними іменниками, набувають метафоричного значення: прикметник *ὑψηλός* у рядку XVI: 98 з іменником *κλέος* означає "висока, велична слава", більше таких прикладів бачимо із епітетом *βαθύς*: *β. ὕπνος* – *глибокий сон* (VIII: 65), *εἰς β. ἔρωτα* – *із глибокого кохання* (III: 42), *ἐς β. ὄρθρον* – *з ранньою зорею* (XVIII: 14).

Одоративні сенсорні епітети найповніше представлені в ідиліях Теокріта парою прикметників зі значенням *пахучий* – *εὐοδμος*, що характеризує селеру (III: 23) й нектар (XVII: 29), та його синонім *εὐώδης*, який є означенням меліси (IV: 25), квітів (XXII: 42), вина (XIV: 16) і навіть жіночих грудей (XVII: 37). Одноразово вжито також оригінальний складний прикметник *μελιχρός* – *медяний, що пахне медом*, характеризуючи гірські яблука (V: 94). Солодкий запах представляє також прикметник *ἡδύς/ἀδύς*, означуючи віск (I: 27), кедрову скриню (VII: 81), вінок (XVIII: 40).

Так само нечисленною є група **смакових епітетів**, що в гомерівському контексті детально досліджена у праці М. Петришин [Петришин 2011]. У Теокріта вона представлена насамперед трьома синонімічними лексемами, що позначають "солодкий смак" – γλυκερός, γλυκύς, ἡδύς/άδύς. Кожен із цих ад'єктивів має по одному-два прямих значень, описуючи мед, нектар, фрукти, а решта значень є метафоричними. Епітети γλυκερός і γλυκύς у своєму переносному значенні характеризують переважно абстрактні поняття, наприклад, *солодкий сон* – γλυκερός ύπνος (IX: 33, XXIV: 7) і γλυκύς ύπνος (XI: 22, 23), *солодкий цвіт юності* – γλυκερόν άνθεμον άβας (XXX: 21), *солодкий дих* – γλυκύν θυμόν (XVI: 40). Чимало прикладів зафіксовано епітетних структур у поєднанні із соматичними іменниками. Особливо часто Теокрит використовує вищий ступінь порівняння прикметників для підсилення ознаки, хоч іноді це граматично не мотивується: καί τόν έν' όφθαλμόν, τώ μοι γλυκερώτερον ούδέν – і мого ока, єдиного мені солодкого (XI: 53), ός δέ κε προσμάξη γλυκερώτερα χεΐλεσι χεΐλη – той, хто зливається устами солодше із устами (XII: 32). Типовим порівнянням є приклад τó στόμα δ' αύ πακτάς γλυκερώτερον· έκ στομάτων δέ / έρρεέ μοι φωνά γλυκερώτερα ή μέλι κηρῶ – уста солодші за сир, а з вуст / летється мій голос солодший за мед в стільниках (XX: 26–27).

Прикметник ἡδύς/άδύς своїм метафоричним значенням має значення *приємний* і описує найрізноманітніші об'єкти: волосся (XX: 8), подих (VIII: 76), напій (XIV: 17), голос (I: 65, VIII: 76), мелодію (I: 7, XX: 28), слово (XXVII: 11), насолоду (III: 20, XXVII: 4), красу (XX: 21) та інші. Поодинокі зустрічаються і прикметники-антоніми: *гіркий* – άλμυρός (сльози – XXIII: 34) та в метафоричному значення *пкρός* (кохання – I: 93).

Звукові епітети також складають мало чисельну групу, представлені сімома ад'єктивами. Синоніми, що означають *співучий, дзвінкоголосий* – αοιδός (соловей – XII: 7), λυγός (Музи – XXII: 221) λυγρός (пісня – XV: 135, XVII: 113), а також похідний від останніх λυγύφωνος (соловей – XII: 6). У згаданій дванадцятій ідилії приклад опису співу солов'я є дуже поетичним: άηδών συμπάντων λυγύφωνος αοιδοτάτη πετεηνών – дзвінкоголосий соловей є найспівучішим серед птахів. Крім того, пташенята описуються як *пискливі* – μινυρός (XIII: 12), а корови – *ревучі* – μυκατάς (VIII: 6), бджоли – *дзвінки* – ξουθός (VII: 142). Антонімом може виступати прикметник άσυχος – *тихий, мовчазний* (II: 11, 100, VI: 12, XIV: 10).

Група **тактильних** епітетів представлена всього трьома прикметниками зі спільним значенням *м'який, ніжний*: άπαλός, μαλακός/μαλθακός, πότιμος. Група таких же епітетів у латинській мові була досліджена на прикладі поезії Вергілія, Овідія і Горація [Антонюк 2013], а також Катулла [Антонюк 2011]. У Теокріта тактильні епітети характеризують найрізноманітніші об'єкти (рослини, людей і частини їх тіл, предмети побуту). Особливо частими є структури тактильних епітетів із флоро-лексемами. М'якими і ніжними Теокрит називає траву (VI: 45, IV: 18, VIII: 67), папороть (V: 55), квіти (VII: 81), кріп (XV: 119), очерет (XXVIII: 4). Ці та інші подібні епітетні структури свідчать про неабияку увагу автора до опису природи й захоплення її красою.

У результаті нашого дослідження вдалось виділити п'ять груп сенсорних епітетів у мовотворчості Теокрита: зорові, звукові, одоративні, смакові і тактильні. Найбільшою виявилась група зорових епітетів, що представлена, в основному, широкою палітрою кольоративів. Ад'єктиви, що позначають сенсорні епітети часто утворюють синонімічні ряди. Дуже поширеними в ідиліях є композити – складені прикметники. Такі утворення дозволяють не лише досягти інформативної економності при детальному змалюванні об'єкта, але і створюють враження невіддільності ознаки від форми. Ці назви у Теокрита переважно побудовані на перенесенні, є метафоричними; і також є індивідуально-авторськими та свідчать про багатство творчої уяви поета. В перспективі дослідження ми вбачаємо вивчення й інших типів епітетів у Теокрита, зокрема етичних, естетичних, емоційно-оцінних тощо.

Ивашкив-Ващук О. В., асп.

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

Эпитет как формообразующий элемент идиостиля Феокрита

В статье рассмотрены сенсорные эпитеты, которые классифицируются на зрительные, звуковые, вкусовые, одоративные и тактильные. В ходе исследования отмечена значительная роль эпитетных структур в создании индивидуального стиля Феокрита и выделен ряд оригинальных сложных эпитетов, которые добавляют идиллиям Феокрита высокой художественной ценности.

Ключевые слова: эпитет, эпитетная структура, идиллия, Феокрит, имя прилагательное.

Ivashkiv-Vashchuk O. V., Postgraduate Student

Ivan Franko Lviv National University

Epithet as a Formative Element of Theocritus' Idiostyle

The article deals with sensory adjectives classified into visual, sound, taste, odorative, and tactile. Significant role of epithetical structures in the creation of Theocritus' individual style has been accentuated, a number of original compound adjectives with high level of expressiveness in Idylls of Theocritus have been highlighted.

Key words: epithet, epithetical structure, idyll, Theocritus, adjective.

Література:

1. Антонюк, С. А. Лексична синонімія тактильних прикметників у поезії Катулла / Соломія Андрійвна Антонюк // *Studia Linguistica*. – Вип. 5. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2011. – С. 144–153.
2. Антонюк, С. Тактильні прикметники (мікрополя "Фактури") у поетичній спадщині Вергілія, Овідія та Горация / С. Антонюк // *Тези звітної наук. конфер. фак-ту іноземних мов ЛНУ ім. Івана Франка за 2012 рік*. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – С. 16.
3. Волковинський, О. Епітет як носій та елемент стилю / О. Волковинський // *Вісник Львівськ. універ-ту. Серія іноземні мови*. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – Вип. 21. – С. 272–277.
4. Гуйванюк, Н. Лінгвальна природа епітетів (на матеріалі "Думок і співанок" Юрія Федьковича) / Н. Гуйванюк // *Науковий вісник Чернівецького університету : Слов'янська філологія*. – Вип. 274–275. – Чернівці : Рута, 2005. – С. 364–369.
5. Лещак, О. Епітет як об'єкт дослідження та привід до методологічних розважань / О. Лещак // *Studia Methodologica : наук. збірник*. – Тернопіль : ТНПУ, 2011. – Вип. 33. – С. 153–158. – Рец. на кн. : Волковинський, О. С. *Поетика епітета* / О. С. Волковинський – Кам'янець-Подільський, 2011. – 350 с.
6. *Литературный энциклопедический словарь* / Под общ. ред. В. М. Кожевникова, П. А. Николаева. [Редкол. : Л. Г. Андреев, Н. И. Балашов, А. Г. Бочаров и др.]. – М. : Сов. энциклопедия, 1987. – 752 с. Режим доступу : <http://lib2.podelise.ru/docs/56311/index-6198.html?page=159>.
7. Макар, І. Епітетні словосполучення в ідіостилі Лонга / І. Макар // *Науковий вісник Чернівецького університету : Слов'янська філологія*. – Вип. 321–322. – Чернівці : Рута, 2007. – С. 379–383.

8. *Онопрієнко, Т. М.* Узуально-асоціативні епітети в сучасній англійській мові / Т. М. Онопрієнко // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – Вип. 23. – Житомир, 2005. – С. 89–92.
9. *Петришин, М. Й.* Семантика густативних прикметників в індивідуально-авторському вживанні (на матеріалі гомерівського епосу) / М. Й. Петришин // *Studia Linguistica*. – Вип. 5. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2011. – С. 44–48.
10. *Петришин, М. Й.* Семантичне поле прикметників розміру у старогрецькій мові (на матеріалі гомерівського епосу) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.14 "Класичні мови. Окремі індоєвропейські мови" / Марта Йосипівна Петришин. – Львів, 2005. – 18 с.
11. *Румниєце, І. Я.* Сложный эпитет как стилиобразующий элемент в поэзии Пиндара : автореф. дис. ...канд. филол. наук : спец. 10.02.14 "Классическая, византийская и новогреческая филология" / Илзе Яновна Румниєце. – М., 1987. – 20 с.
12. *Селіванова, О.* Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / Олена Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.
13. *Словник епітетів української мови* / С. П. Бибик, С. Я. Єрмоленко, Л. О. Пустовіт ; за ред. Л. О. Пустовіт – К. : Довіра, 1998. – 431 с.
14. *Содомора, А. О.* Світлотіньові й кольорові контрасти в поезії Горация / А. Содомора // *Іноземна філологія: Респ. міжвід. наук. зб.* – Вип. 55. – Львів : Вища школа, 1979. – С. 118–127.
15. *Шегедин, Н. М.* Структура та склад лексико-семантичного поля прикметників кольору у поемі Овідія "Метаморфози" / Н. М. Шегедин // *Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки : Філологічні науки.* – Вип. 4. – Луцьк, 2007. – С. 204–207.
16. *Шегедин, Н.* VITAE COLORES: Значення прикметників світла і тіні в поезії Овідія / Н. Шегедин // *Іноземна філологія. Український науковий збірник.* – Вип. 122. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. – С. 121–126.
17. *Шталь, И. В.* Гомеровский эпитет как элемент художественной системы / И.В. Шталь // *Поэтика древнегреческой литературы : сб. статей / отв. ред. С. С. Аверинцев.* – М. : Наука, 1981. – С. 331–365.
18. *Фадеева, Т. М.* Сложный эпитет – ядерная единица художественного пространства в русском языке: дисс. ... доктора филол. наук : спец. 10.02.01 "Русский язык" / Фадеева Татьяна Михайловна. – М., 2014. – 458 с.
19. *Geay, D. H. F.* Homeric epithets for things / D.H.F. Geay // *Classical Quarterly*. – Vol. 41, Issue 3–4 (July 1947). – P. 109–121.
20. *Richardson, L. J. D.* Virgil and Homeric Epithet / L.J.D. Richardson // *Greece & Rome*. – Vol. 12, No. 34 (Jan., 1943). – P. 1–14.

Стаття надійшла до редакції 25.04.14